

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tekirdağ Cezaevi'nde yaşanan sorunların giderek arttığı ve neredeyse çözümsüz bir hal aldığı, cezaevlerinde bulunan mahpusların son çare olarak başvurdukları açlık grevleri ve çeşitli yöntemler ile canlarını ortaya koydukları cezaevi gerçeğinin ve bu sistemin tartışılarak gerekli çözümlerin tespiti amacı ile Anayasa'nın 98 ile İktüzüğün 104 üncü ve 105 inci maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

İdris BALUKEN

BDP Grup Başkanvekili

Bingöl Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de cezaevleri genel anlamda ciddi anlamda sorun merkezlerine dönüşmektedir. Son yıllarda giderek artan işkence ve hak ihlalleri, temel hukuk kaideleri ve insan hakları açısından ortaçağa ilişkin birtakım uygulama ve yöntemleri çağrıştırmaktadır. Cezaevlerine yönelik yapılan ortaçağ kıyaslaması ise bir abartıyı değil, maalesef gerçekleri ifade etmektedir. Nitekim yapılagelen fiziksel ve manevi şiddet ile kişi varlığını ve onurunu rencide edici uygulamalar; cezaevindeki tutsaklar açısından dayanılamayacak boyutlara ulaşmış olup tutsak yakınları da aynı uygulamalara maruz kalmaktadırlar.

Cezaevinde yaşanan sorunlar kapsamında sürekli gündeme gelen tecrit, koğuşların kişi sayısına uygun olmayışı, üst araması, cinsel taciz, cinsel istismar, tecavüz, işkence, kötü muamele, hijyen koşullarına uyulmaması, yemeklerin sağlık koşullarına uygun olmayışı, cezaevi ile yargılamanın yapıldığı mahkemeler arasındaki mesafenin uzak olması, mahkumların ailelerinin bulunduğu il çevresinden daha uzak cezaevlerinde bulunmaları nedeniyle aileleri ile görüşmelerinin neredeyse imkansız hale gelmesi, cezaevlerinde yaşanan sürgünler, meydana gelen linç girişimleri başta gelen sorunlar olagelmıştır.

Tekirdağ 1 ve 2 No’lu F Tipi Cezaevi’nde yaşananlar ise şu şekilde özetlenebilir:

- Keyfi oda baskınları yapılarak tutsaklara ait eşyalar tarumar edilmektedir.
- Yapılan üst aramaları psikolojik şiddete dönüşmekte, tutsaklara bu yöntem ile manevi eza verilmektedir. Çıplak arama yöntemi insan onurunu zedeleyen en önemli manevi şiddet aracıdır. Ayrıca bu uygulamanın tutsak yakınlarına uygulanıyor olması, cezaevi dışındaki bireylerin hukuksuz bir biçimde cezalandırılmasıdır. Tutsak yakınlarının onurunu kırarak, cezasını zaten en ağır biçimde çeken tutsaklar bir kez daha cezalandırılmakta, tutsakların görüş hakları üstü örtülü biçimde engellenmek istenmektedir.
- Kişilere yakınlarından gelen mektuplara el konulmakta, iletişimleri açıkça engellenmektedir. Ayrıca, defter, kitap, gazete gibi tüm iletişim araçlarına el konulmaktadır.
- Tutuklu ve hükümlülerin sosyal faaliyet, sohbet, spor, kütüphane vs.grupları değiştirilmemekte, dönüşüm yapılmamaktadır.
- Tutsaklara sürekli surette hakaret edilmekte, gururlarını incitici sözler sarfedilmektedir.

- Tek kişilik hücrelerde kalan tutsaklar için uygulanan tecrit ise en ağır biçimi ile söz konusu olmaktadır. Tecrit içinde tecrit uygulaması ile hapis cezası, amacını aşarak kişiyi izoleye yönelik bir sisteme dönüşmektedir.
- Keyfi biçimde uygulanan disiplin cezaları ile ceza içinde ceza uygulaması söz konusu olmakta ve kişinin tüm sosyalleşme, hayat ile bağlarını kurma araçları yok sayılmaktadır.
- Cezaevi yönetimi; başlatılan uygulamaya göre en fazla on kitap bulundurma uygulaması çerçevesinde tutsakları "hazırlığınızı yapın" diyerek uyarmakta olup yasal güvence altında olan kitap bulundurma hakkını açıkça gasp etmektedir. Bundan böyle tutsaklar hücrede bir ayda sadece 10 kitap bulundurulabileceklerdir. Zira bu çerçevede, hücrelerde bulunan kitapların 10 tanesi dışındakilerin cezaevi dışına gönderilmesi istenmiş; kişi başına 10 kitap uygulaması başladığında, gönderilmeyen kitaplara ise el konulacağı açıklanmıştır.
- Taleplere rağmen oda değişimi yapılmadığı gibi; istek dışı, zorla yapılan oda değişimlerinde de tutsaklar darp edilmekte, fiziksel şiddete maruz kalmaktadırlar.

Nitekim cezaevinde kalan tutuklu ve hükümlüler; bu insanlık dışı uygulamaların son bulması ve insani standartların oluşturularak haklarının kullanım olanağının sağlanması için açlık grevi başlatmışlardı. Akabinde ise cezaevi idaresinin tutsakların taleplerini yerine getireceğine dair taahhüdü ile açlık grevleri 36 ıncı gününde iken bitirilmiş idi. Ancak ne yazık ki, Tekirdağ Cezaevinde aynı sorunlar yine gündemdedir. Üstelik açlık grevlerinin müsebbibi bu uygulamalar Türkiye'nin neredeyse bütün cezaevlerinde siyasi tutsaklara yönelik olarak süregelmektedir.

Cezaevinde kalan tutuklu ve hükümlülerin yaşamlarından devlet sorumlu olup devlet; alacağı tedbirler ile tutuklu ve hükümlülerin fiziksel ve ruhsal koşullarını en iyi şekilde sağlamakla yükümlüdür. Bu bağlamda Tekirdağ Cezaevinde açlık grevlerinin bitirilmesi için yapılan girişimlere rağmen devam eden uygulamaların neden – sonuç ilişkisi ve cezaevi personelinin eğitim, siyasi görüş ve eğilimleri ile birlikte derinlemesine incelenmesi için meclis araştırması talep etmek zarureti doğmuştur.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR